

Гордан Лемајић
ЗА СВЕ СУ КРИВА ДЕТИЊСТВА НАША

Уредник
Зоран Колунџија

Гордан Лемајић

**ЗА СВЕ СУ КРИВА
ДЕТИЊСТВА НАША**

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

У овој књизи, свака сличност са стварним ликовима и догађајима потпуно је случајна.

ДОБРО ДА БОЉЕ НЕ МОЖЕ БИТИ

Дрвеће се зеленело и мирисало. Магла се још није сасвим подигла. Понегде су између стабала висили облаци, попут паучинастих завеса. Каишеви торбе усецали су ми се у рамена док сам силазио стазом излоканом бујицама од синоћне кише.

– Сада си прави пионир. Буди пажљив. Слушај учитељицу! Јеси ли му спремила ужину? – одзвањале су бакине и дедине речи.

Живели смо у граду на врху брда, опкољеног шумом. Мама је отишла. Тату нисам имао. Нисам питао зашто.

Неко ме је шчепао за врат. Бацио ме је на леђа. Видео сам закрвављене очи и осетио задах зноја. Гушио ме је. Био је тежак. Сила која ме је приковала за земљу била је неумољива и постојана. Нисам се бранио. Нисам ни покушао. Не знам колико је трајало. Можда минут. Можда десет. Можда секунд.

Чуо сам крик. Кржаве очи одвојиле су се од мог лица. Онда се појавио дедин лик. Подигао ме је у наручје и понео кући.

Од тада, мештани су пратили децу у школу, а манијак никада није пронађен.

Нисам знао шта да мислим о том догађају. Мисли су ми увек биле мутне али осећаји су сијали јасноћом. Урезивали су се у сећање као пукотина у стену.

Тако су остала два различита записа. Први ме је миловао пријатним ветром важности, издвојеношћу од осталих дечака.

Стављао ме је у положај посебности јер сам баш ја био мета, био изабран од изасланика чудног зла али сам још чуднијим сплетом околности преживео.

Други је у незаборав уклесало беспомоћност.

Оба осећаја пратила су ме истодобно, као напоредне радње у филмовима које сам гледао све чешће и који су ме опседали све снажније. Чим сам стасао и чим ми се указала прилика, у центру града отворио сам видео-клуб.

Филмови су били мој живот. Били су мој *једини* живот док нисам упознао Ану и добио Марка и Фиону.

Сцене које се нижу, музика, ефекти, све ме је селило изван света у којем за мене није било жељеног места. Читавим бићем улазио сам у кадрове, звукове и приче. Поистовећивао сам се са главним јунаком, преузимао његову судбину.

Био сам јак, спретан, храбар, духовит. Или сам био невест, ускраћен, незаслужено повређен или од девојке остављен, а од друштва оклеветан, па затим спектакуларним повратком и неправдом, волшебном исправљеном, устоличен хепиендом.

Представљао сам централну личност. Сви су питали за мене и све је зависило од мене. Умирао сам небројено пута али то је било дивно јер моја је смрт мењала судбине осталих ликова који живе нису могли да наставе једноставно и без последица. Фантастични заплети омогућавали су да се појавим и након смрти. Или након нестанка који је значио готово исто што и смрт.

Осећај битности због које су сви опседнути мислима о мени наметао ми је и идеју о самоубиству. Не баш о стварном самоубиству али о некој врсти нестајања за све у околини који би, након шока и жалости, коначно одахнули схвативши да сам жив и да сам се вратио. Јер, њихово постојање без мене не би имало смисла.

Након филма осећао сам задовољство али убрзо би све нестало. Стварност је доносила безнађе, безизлазност. Немоћ, као да ме притискају тоне терета, лудачке очи изопаченика зуре у мене.

Празнину сам могао да попуним једино новим филмом. Гледао сам их, један за другим. Постао сам зависник – филмофил. Јер, једино у илузији могао сам да имам најбољи ауто или мотор, најлепшу цуру и главну улогу.

Успео сам да се оженим. Вероватно зато што је много девојака долазило у видео-клуб.

И даље сам гледао филмове. Били су лек, потреба, смирење и надокнада. Али сада је осећај празнине, док нисам у улози главног јунака, био слабији.

Знао сам да се само жена, дечак и девојчица питају за мене али у односу на време потпуне усамљености ово је био значајан напредак.

Ана ми је замерала због опседнутости покретним сликама.

Истовремено, признавала је да добрим делом од тога живимо. Њена примања куварице у школи нису била богзна шта. Није ми много звоцала. Можда је осећала да ми је то потребно. Можда ме је волела. Или је била само једна од оних девојака која се у мом граду обрела као избеглица у време прошлог рата.

Ту ролу успео сам да избегнем кријући се у кући дединог брата, увек када су долазили да ме мобилишу. Последњи пут можда је требало да се одазовем. Ови што су тада отишли само су се прошетали, а сада имају пензије по хиљаду марака.

Приземне ствари ишле су ми на живце. Уместо да након гледања филмова у видеотеци и разговора о филмовима са муштеријама гледам филмове са својом децом, морао сам да размишљам и о стварном животу.

– Добро, човече, када ћеш да извадиш здравствену књижицу? – опомињала ме је жена.

– Шта ће ми књижица? Нисам болестан.

– Је л' мислиш ти на децу? Или само на себе?

Нисам уплаћивао доприносе за пензионо и здравствено осигурање. Стално сам каснио. Прече су биле свакодневне потребе. Трошкови становања, храна, одећа и обућа, забавиште за ћерку, часови страног језика за сина, понека ситница за жену и мене...

Био је новембар. Успео сам мало да уштедим. Зими су видео-клубови посећенији. Први пут након живота са баком и дедом имао сам здравствену књижицу. Добро сам се осећао, важно, као пуноправни грађанин.

Деца су здравствено осигурана преко мајке. Сада и ја имам књижицу. Моја породица је сигурна и све ће бити баш као на филму. Добро да боље бити не може.

Зурио сам кроз излог видеотеке. Ветар је фијукао улицама, носећи лишће и старе новине. Још пет минута и поноћ. Затворићу радњу и за пола сата сам на моме брду.

Деца спавају. Жена исто спава. Устаје у пола пет. Можда ћу погледати неки филм. Никада не устајем рано.

На тргу се појавише светла у покрету. Блештала су, а ауто се пресијавао. Све на њему је блистало, искрило. Био је то највећи амерички теренац. Видео сам га у часопису пре неколико дана. Да ли је могуће да га неко у граду већ вози, а тек што су га представили на сајму у једној европској метрополи?

Узео сам кључеве. Да ли да прво пишам? Ма, код куће ћу. Погасио сам светла, спустио решетку и закључао браву. Пожурио сам преко улице. Возило је било паркирано испред коцкарнице, а возач и два путника улазили су у зграду. Приближио сам се да га осмотрим: скупоцено, уметничко, технолошко ремек-дело. Црни металик лак, никловане цаклеће фелне, моћне гуме са крампонима и белом бојом истакнутим натписом марке, седишта од дебеле штепане коже...

Бомба долеће шиштећи. У ствари, то је ракета. Гребе врата ципа и пада испред мене. Можда се десило у секунди. Можда у делићу. Експлозија ме одбацује уназад. Лежим на леђима.

Не могу да се померим. Невидљиви терет држи ме прикованог за асфалт. Неко долази. Виче, зовите хитну помоћ. Крв липти. Лије низ плочник. Завлачи се под точкове камера који стоји велик и леден као планина. Чујем сирену. Неко трчи. Подижу ме на носила и гурају у комби. Крећемо. Појављују су очи. Посматрају ме нетремице.

– Ево вам здравствена књижица – говорим и пружам је према очима. Оне не кажу ништа. Само зуре у мене.

Онда, очи проговарају:

– Књижица ти више неће требати.

Жмурим. Хладно је. Тресем се. Тонем, без шансе да се ухватим за било шта. Гутају ме језа, самоћа и сан. Филм се убрзава. Помишљам на жену и децу како сада спавају на врху моје шуме. На памет ми падају бака, деда, мајка... Размишљам о филму који вечерас нећу стићи да погледам.

Последњим напором покушавам да се присетим: *Јесам ли већ био у овом филму?*

СУДЊЕ ВРЕМЕ И ПАСУЉ

– *Где си био?* – упитала је Ка телепатски. – *И зашто си рано устао?*

– *Ишао сам да ископам пушку* – одговорио је Хо, не изговарајући речи јер ујутру им је пријала тишина.

Хондарас и Калиопи били су у браку тридесет година. Имали су две ћерке, Манитуу и Ластву, и сина, Рождина. Маниту је чекала принову и спремала завршне испите на економском факултету. Удала се прошле године и преселила код Пантака, осамнаест година старијег разведеног лекара који је напустио здравство.

Сада је зарађивао држећи продавницу и сервис за бицикле, а тако је плаћао и алиментацију за ћерке из првог брака. Маниту га је упознала у комуни за одвикавање од зависности. Пантак се одвикавао од алкохола, а Маниту од кокаина. Он је алкохолизам држао на дистанци уз помоћ педесет километара дневно на бициклу, а она се од кокаина штитила трудноћом. Ластва је у иностранству студирала психологију. Долазила је за празнике и преко лета. Рождин је матурирао прошле године и од тада се чекало на одлуку којим путем ће кренути, да ли на студије или на посао.

Кућа на периферији била је огромна. Приземље су настањивали Хоова мајка и пас. На спрату са посебним улазом живели су Хо и Ка, а у поткровљу су се налазиле собе и купатило за децу.

– *Купи мајци нову веш-машину.* Читава кућа се тресе када ради центрифуга, а она редовно пере ноћу због јефтине струје. Таман заспим и пробуди ме земљотрес. Пошто са мном не разговара, изволи, решавај проблем – прекинула је тишину Ка, сркнувши кафу.

– *Немам времена.* Купујем злато и конзерве. А и према мени је агресивна. Нека иде Рождин са њом у куповину.

– *Извини, заборавила сам да се припремамо за трећи светски рат.*

– *Само се ти завитлавај, али када тресне атомска бомба питаћу те шта ћемо јести.*

– Не завитлавам се. Напротив, баш сам поносна на тебе. Велика је храброст супротставити се хиперсоничној ракети зарђалом пушком – рече Ка, показујући на оружје које је Хо одмотавао из натрулог шаторског крила, и настави: – Не разумем шта ћеш постићи једном пушком против Уједињене Хегемоније? И како ћемо остати живи после нуклеарне експлозије?

Ка се подбочила, па узвикнула:

– И немој да ми прљаш кухињу! Носи то напоље одавде!

– Ако останемо живи требаће нам пушка да бисмо се одбранили од других који остану живи јер ове конзерве тада ће бити благо. И тоалет папир, такође – Хо је на тренутак ућутао па наставио: – И бензин који сам сипао у цистерну.

– Спремаш се за судњи дан?

– Не, спремам се за судње време.

Синоћ смо лепо водили љубав, размишљала је Ка. Како је сјајно, без обзира на мане и изразиту својелавост, то што сам се удала за човека којем жудња за мношћу није ишчилела ни после три деценије, а почели смо везу још у основној школи, јер, из прича колегиница поуздано знам колико је њих већ одавно заборавило на осећај мушкарица у себи.

– А кад то ја не водим љубав лепо? – гласно је запитао Хо, не хајући и не намеравајући да склони пушку са стола.

– *То је хемија, драга моја, умовао је. Захвали се Богу сваки дан на срећи што си ме срела.* Ка се насмешила и окренувши му леђа пошла према купатилу. Он је посматрао њену задњицу и ноге, констатујући како је и сам рођен под благодарном звездом јер има жену која је у шестој деценији грађена као девојка. Сада је она разазнавала његове мисли али није му узвратила на исти начин, као што је имала обичај када је канал немог опхођења између њих био широм отворен, већ је весело добацила:

– Ручак је твоја брига. Тако си рекао. Немој да деца мене криве што си увртео у главу да за недељни ручак послужимо пасуљ.

– Не брини, крчка се од зоре.

– Шта си ставио унутра?

– Овако: пола табле сланине, димљена ребра, буткицу, папак, луту димљену кобасицу, кило и по лука, мркву, зелен

и три киле *тетовца* „тропрдца“! Морао сам нечим напуни-
ти лончину од двадесет литара, ха-ха-ха!

Хо је мало застао, а потом наставио да јој довикује ведро,
као да се сетио још неке шале:

– Него, нисам ти рекао, ауто ти стоји напољу сав изгребан.
– Шта кажеш? – узвикнула је Ка, враћајући се из купатила.
– Како изгребан? Зашто изгребан? Чиме је изгребан?

– Смири се, није страшно. Сутра ћу га отерати код лимара.
– Добро јутро – промумлао је Рождин силазећи низ сте-
пенице. – Како лепо мирише! Шта се кува? Кад ће бити го-
тово? – упитао је опружајући се на каучу.

– О, добро јутро, ваше височанство! – окренула се Ка пре-
ма Рождину. – Још мало па ће подне, а ти мигрираш из једног
кревета у други. Иди напоље, прошетај пса, види мало сунца
и скини коју килу!

– Ево, идем – промрмља Рождин.

Хо је пришао шпорету и промешао садржај у лонцу. Извадио
је варјачу и принео је уснама и носу, наизменично дувајући и
њушећи. Затим је сркнуо течност и задовољно намигнуо Рождину.

– Кувам пасуљ – рече Хо. – Биће готов у два. Таман ка-
да стигну Маниту и доктор бициклиста, а и Ластва се јави-
ла са аеродрома, већ је слетела, долази на седам дана, са но-
вим ђувегијом, зове се Вордор, Хегемонац, није могла да нађе
неког нашег момка него нам доводи странца, па још Хегемон-
ца. То је све мајчино масло, она је навијала да дете студира у
иностранству, у назови напредним земљама Уједињене Хеге-
моније, али биће поново пуна кућа, бар неко време, бар нешто
добро у овом одвратном лицемерју правдољубивог двадесет и
првог века.

– Дочекујеш госте зарђалом пушком, чорбастим пасуљем
и слободарском филозофијом? – упитао је Рождин истовре-
мено сањивим и ироничним гласом. – И то ни мање ни ви-
ше него будућег зета, припадника народа Уједињених Хеге-
монистичких Држава.

Направио је станку, а потом закључио, зурећи у плафон:
– Опет ће нас бомбардовати.

Да ли да купим још дрва?, размишљао је Хо док је загледао
пушку, не одговарајући на синовљеве упадице. *Иде зима,*

шта ако Уједињене Хијене (Хо је тако називао Уједињене Хегемонистичке Државе – скраћено УХД) ударе санкције на гориво из Лакиленда? (како је у свом речнику називао Суверене Земље Пространстава – скраћено СЗП).

– Мани сада хијене, Лакилендовце и трећи светски рат! Да се вратимо на ауто – слала му је Ка мисли. – Ко ми је изгребао ауто и зашто?

– Сад ћу ти објаснити – одвраћао је Хо, гледајући Рождина који је задремао на каучу. – Добро је да си се пребацила на наше таласе, не мора балавац баш све да чује. Дакле, ауто ти је изгребао Маракс јер је приметио овог нашег ждрепца како одводи Унику у воћњак.

– Молим!? Па Маракс ме обожава, увек му се посветим, и колаче му правим, једина сам у комшилуку која га не третира као Дауновца.

– Слажем се. Али заљубљен је у Унику. А Уника је, ето, за воћњак одабрала Рождина. Логично, неће ваљда Маракса.

– Та мала вртирепка, никада ми није била симпатична. Госпде боже, добићу галопирајућу шизофренију од ове деце – настављала је Ка, отварајући перилицу. Док је на полице слагала чисто посуђе, упита: – А како ти све то знаш?

– Рекао ми је Растван када сам јутрос ишао да позајмим ашов. Знаш, наш сам сломио. Иначе, са Растваном сам се договорио да од њега набављамо јаја. Купио је коке носиле. Држи их на салашу.

– Бар нека вајда од примитивног комшилука. Данас су већина Новорођана придошлице. Није ни чудо што је град почео да ми се гади. Све више личи на ваиариште.

– Немој тако, драга, град треба да се развија. Није то више онај Новород у којем смо се нас двоје родили. Сада је четири пута већи, а становника је шест пута више.

– Откуд Растван зна да ми је Маракс изгребао ауто?

– И он је синоћ видео Рождина и Унику како одлазе у воћњак, а Маракса како разбија циглу о асфалт и са крхотином у рукама креће ка нашој кући.

– Па зашто није реаговао? Зашто није спречио дебила да ми не изгребе ауто? – замало је вриснула Ка када је испустила чашу.

– Није имао времена. Журио је да казни Амора за пример осталим псима – одговарао је Хо, док је чучећи сакупљао стакло и гледао да ли ће се Рождин пробудити.

– Какав пример? Којим псима?

Хо је застао, као да премишља како да настави комуникацију. За тренутак му је поглед одлутао преко жениног рамена, као да се пита да ли да јој повери све или да један део прећути. Бора на челу закратко је имала главну улогу. Тргуо се као да са себе отреса злу помисао и већ следећег момента наставио грозну причу али мислима у ведром тону:

– Испричао ми је како је обесио Амора на грану ораха јер је журио и клао коке носиле. Пси су гледали како се Амор копрца на коноциу и полако скончава у мукама. Растван каже да је то добра поука.

– Господе Боже!

– Да, сурово је. Али јешћемо домаћа јаја од кока које трчкарају по дворишту, кљуцају траву и црвиће и друже се са петлом, а не јаја са фарми чије носиле једу само концентрат, не могу да стоје на сопственим ногама и никада не виде сунце. А ни петла. Једино што ћемо их плаћати златом када почне рат. Читао сам, у прошлом светском рату, када је новац првог дана ујутру постао безвредни папирећ, четворочлана породица могла је да издржи са грамом злата недељно да не западне у потпуну глад. Шта мислиш, да ли да и ја запатим јато носилца? Таман ми голубарник зврји празан. Имаћемо и злато и јаја!

Хо је опет на трен застао, а потом је романтичном мишљу наставио: – Него, је л' се сећаш да смо некада давно ти и ја такође шетали воћњацима?

– Колико си злата до сада купио? – упитала је Ка наглас, да би скренула тему.

– Нећу да ти кажем! – узвикнуо је Хо дрско, посматрајући како се Рождин протеже на каучу и отвара очи.

– Да си била паметна као што си лепа и zgodна, да ме ниси питала речима, одговорио бих ти, а пред овим трупом немам намеру да откривам стратегију и положаје пре времена.

Луд је, мислила је Ка бришући крпом судоперу, али и најљив, са њим се осећам добро, сигурно. А можда сам и ја мало отичена када се тако осећам поред њега?

– *Опичена си, то је сигурно. Али на добру страну* – послао јој је примисао Хо, а онда угледао Манитуу и Пантака како улазе.

– Мама, што ти је ауто изгребан? – упита Маниту.

– Дobar дан – поздрављао се Пантак, рукујући се са сви-ма. – Како дивно мирише, осетио сам још напољу.

– Здраво, зете, изволи, седи – показивао је на столицу Хо, док се Рождин, који је управо устао, теглио, замало додирнувши таваницу врховима прстију.

– Играла се деца – одговорила је Ка на Манитуино питање.

– Зете, шта ћеш да попијеш? – упитао је Хо Пантака и наста-вио: – Имам шљивовицу из манастира, сјајна је, ох, извини, заборавио сам да не пијеш, ево има минералне воде на столу.

– *Не малтретирај Пантака и не глуми како си заборавио да не пије* – упутила је Ка поглед ка Хоу.

– *Ох, опрости што се усуђујем да подјевавам зета, оседелу будалу која се оженила нашом ћерком, неуравнотеженом аспидом. Када им дете буде стасало за воћњак, њему ће заспа-лом испред ТВ-а цурити бале низ браду, а жена ће му тра-жити неке нове стазе кроз неке нове воћњаке. Педофил!*

– *Прекини! Не квари ми недељу!*

– Рождине, шта има, како си? Је л' ти још растеш? – обратио се Пантак Рождину који се поново испружио на каучу.

– Мислим да растем – замишљено је одговарао Рождин, држећи телефон у руци – и зато се трудим да што чешће проводим време у водоравном положају да ми сила Земљине теже не би ометала развој – а затим је, смејуљећи се, наставио: – Једино планирам да се преместим на столицу када отац скине лонац са ватре.

– Син нам је тренутно у кулминацији паразитирајуће фа-зе. Терамо до апсурда, у нади да ће ускоро доћи до пробоја свести и тачке преокрета – рече Ка.

– Међутим, жилав је, добро се држи, расте у висину, у ширину, једе добро, апетит га служи, гоји се, спава одлич-но, ништа не ради, ништа не чита, само лежи и блене у ко-медијашке видео-клипове и популарне подкасте о теорија-ма завера, једина је нада да ће се померити и потрошити неку калорију ако га терање наведе у шетњу комшилуком – надовезао се Хо – али, ево, нудим ти – окренуо се према

Рождину – да сутра пођеш са мном у каменолом, да испробамо пушку. Јеси ли заинтересован?

– Пушку? О, да. Може – испрва прихвати Рождин.

О, како је Хо волео Рождина! Волео је и ћерке, неподељеном љубављу, али оне су се већ отиснуле у своје животе па му је сада сва усредсређеност била окренута ка сину и зато се трудио да то сакрије јер га је представа будућности престрављивала.

– Ред је да научи да опали и из пушке, кад је већ кренуо да опаљује по вођњацима.

– Не буди прост. Ти си, као, био бољи у његовим годинама?

– Нисам. Био сам гори. Зато ме и нервира, што ме подсећа на мене.

Боже, заиста као да гледам себе од пре само неколико деценија, размишљао је Хо покушавајући да забашури мисли, како би се одбранио од следеће Калиопине опаске али спас му је донела ћерка која је тему окренула на политику.

– Јесте ли синоћ гледали *ТВ Дневник*? – упитала је Маниту.

– Ха-ха-ха, какво питање! Па они гледају вести сваки дан и то више пута и на више различитих канала – церекао се Рождин са кауча, пиљећи у телефон – онда упоређују, укрштају супротстављене информације у нади да ће докучити бар једну истиниту новост између свих лажних крајности које се данас називају новинарством.

– Изгледа да ситуација између УХД-а и СЗП-а ескалира до усијања – наставила је Маниту. – Све сам забринутија. Господе, на какав то свет треба да донесем нови живот! Ови лудаци из СЗП-а само што не баце атомску бомбу. Отворено прете.

– Ђерко, молим те, не мучи главицу сложеним светским темама – накашљао се Хо, па наставио: – Лудаци су на свим странама, а мало већи лудаци су ипак ове хијене, Ухадеовци, јер од њих је све почело, њихово надирање доводи до крвопролића широм планете. Зар не видиш како опкољавају Лакилендовце, исто као што су и нас окруживали уназад двадесет година?

– Хондарас је у праву, драга – укључио се у разговор Пантак. – Требало би да мислиш о лепшим стварима, ускоро ћеш дипломирати, постаћеш мајка, па то је предивно.

– Ја не могу, као ти, да се тако лако отргнем од црних мисли, ја немам бицикл да ме одвезе у ружичасте пределе земље Дембелије, ево, од ове године младићи ће поново ићи у војску. Значи, мој брат ће ићи у рат! Да погине! – вриснула је Маниту и бризнула у хистеричан плач.

Док је посматрао како Ка и Пантак грле и теше Манитуу, и Рождина који је сада одложио телефон и замишљено зуррио у плафон, размишљао је да ли да изнесе ставове о томе како се наша војска у великим ратовима под налетом непријатеља убрзо распадала, а народ се сналазио како је умео и како су му околности налагале, окупљен око цркве, најчешће, јер црква се, обожена, никада није распала, те је из тог сатртог али верујућег дела народа војска изнова васкрсавала, размишљао је да ли да исприча како је усудом куће наред пута судбински печатиран наш живот, као и животи предака који су слободним избором остали на овој земљи и стога је овдашњи човек, да би и даље остајао и опстајао, приморан да буде буднији и спремнији од људи из других, сврстаних, уређених и уједињених великих племена, а онда му ум преплавише слике; прва, која се заиста збила, како са забаве суманутом брзином вози ножем избоденог Рождина у болницу, у још суманутијој бризи, и друга, која се није догодила али је у сну изгледала веродостојно, како се зором буди уплакан јер сања да длановима придржава потиљак синовљеве смрскане главе и гледа у тело прикачено на апарате за реанимацију.

– *Прекини!*

Хо је упутио Ка поглед пун разумевања, поново се накашљао да би пресекао тишину и узвикнуо:

– Ено, бака зове, ко ће сићи по колаче?

Хо је чекао на реакцију присутних, Ка је миловала Манитуу по коси, Маниту је седела поред Пантака бришући сузе док ју је овај грлио око струка, Рождин је, излежавајући се, искривио врат и главу, послушкујући да ли бака заиста зове и утом су се врата отворила те у кућу ступи Ластва, а иза ње се појави висок плавокос младић и на страном језику гласно рече:

– Здраво, народе!

– Мама, зашто ти је ауто изгребан? – упита Ластва љубећи се са свима и представљајући Вордора који се смешио и климао главом, изговарајући речи на хегемонском у знак поздрава и упознавања.

– Нека деца се заиграла – рече Ка, грлећи Ластву и узвраћајући Вордору осмехом.

– Зашто га ниси утерала у гаражу? – упиташе Маниту и Ластва углас, док су се раздрагано држале за руке, јер се нису виделе пола године. Ластва је усхићено, на ивици суза, опипавала Манитуин напупели трбух, не обраћајући више пажњу на мајчине одговоре.

– Зато што је гаража заузета конзервама, тоалет папиром и дрвима. Отац вам се припрема за трећи светски рат.

– Који је већ почео – надовезивао се Хо, љубећи Манитуу и Ластву. – Само још нисте обавештени – наставио је окрећући се Вордору и пожелео му добродошлицу:

– Момчина је овај Вордор, прави Хегемонац, јак, висок, има шаке као дрвосеча.

Сви су устали да се поздраве и упознају, чак и Рождин. Хо је покушавао да надјача грају, нудећи пиће и издајући упутства за прелазак из дневне собе у трпезарију, где је сто био постављен за осморо. – Поставили смо и за баку – говорио је – мада је јасно да нас бојкотује, тврди да јој идемо на живце, али, за сваки случај, нека стоји тањир и за њу, а вас две – показао је на Манитуу и Ластву – идите доле да јој се јавите, покажите јој зетове и донесите колаче, и позовите је још једном да нам се придружи.

На то је Ластва, смешећи се благо и додирујући оца по рамену, рекла како ће она касније сићи до баке, нека оде Маниту сама да је поздрави, јер она пре ручка жели две речи да прозбори са мајком насамо, уморна је од лета, гладна је, једва чека да легне али неће док не уради све по редоследу који је намерила и који је сврсисходан и има смисла. Хо је истовремено пратио погледом Ластву и Ка како излазе на терасу, а Манитуу како силази у приземље док је Пантаку доливао минералну воду. Затим је Вордору и себи сипао ракију, Рождину је понудио пиво али овај се одлучио за сок од зове и мушкарци су били спремни за једно громогласно: „Живели!”

Са терасе се појавила Ластва и резигнирано рекла:

– Добро тата, можеш ли да ми објасниш зашто је недељни ручак, који сам Вордору потанко описивала данима и ноћима, данас замењен обичном пасуљчином?

– Зато, сестро – убацио се Рождин – што је стање ванредно! Ускоро почиње рат, а пошто нам је пушка зарђала једино преостало оружје је пасуљ. Док се не наоружамо модернијим средствима противракетне одбране.

– Али недељом се знало – наставила је Ластва, не прихватајући шалу. – Супа са кнедлама од цигерице, јунетина са црвеним и белим сосом, затим свињско и пилеће печење са кромпиром и на крају торта. Вордору сам се на главу попела причајући о томе и сада овакво разочарање. Зар нисте пасуљ кували увек уторком?!

– Не брини, мила – укључила се Ка – у уторак ћеш имати недељни ручак. Биће све како си навела, само ћемо, ето, обратити дане.

– Слажем се. Поготово због госта из УХД-а – рече Хо.

– Само да приметим – убацио се Пантак, подиговши два прста као да је у школи – ни пасуљ више није јефтин. Пре пар дана био сам са бициклистима у планинарском дому, јели смо пасуљ и изненадили се када је стигао рачун.

Затим се обратио Хоу:

– Али чудно, заиста, одувек сам се питао зашто се кува уторком?

– *Како ме живцира овај промашени човек!*

– *Буди фин! Да ти не бих уприличила промашен живот од овог часа!*

– Зато што се понедељком једе оно што је остало од богатог недељног ручка, па се пасуљ кува и једе уторком, а и средом – започео је објашњење Хо, а пре тога се накашљао ради драмске и психолошке паузе која је требало да укаже на значај његовог одговора као каквог открочења. – Ко воли и ко не пости, а може и посна варијанта да се зготови, ја га, искрено говорећи, радо једем и четвртком, а у петак би на столу требало да плива и смрди риба, док у суботу може и да се прескочи кување, поготово ако се иде у госте. И док трепнеш, ето опет недељног ручка!

Пантак је помно посматрао Хоа, климајући главом са разумевањем, Ка се снебивала, Маниту је држала салвету на устима док јој је поглед одавао дилему да ли да оде у купатило и поврати, Ластва је очеве мудре речи на уво преводила Вордору који је, упиљивши се у Хоа, као и Пантак, с изразом дубоког уважавања, а Рождин се премештао с ноге на ногу, нестрпљив да започну обед.

Ускоро су посадали за трпезу и Хондарас је изнео лонац, положивши га на даску коју је Ка претходно ставила на средину стола. Држећи у рукама крпе, јер и ручке су још биле вреле, тријумфално је подигао поклопац да би увис сукнуо облак паре, запахујући мирисима и откривајући још увек кључалу тамноцрвену површину испод које су се живо вртложили састојци Хоовог специјалитета. Изгледало је као да се у огромној посуди налази читав динамични универзум, као посебна насебина или ентитет за себе.

Ка је из рерне изнела погачу и док је прилазила свима за столом, да одлеме парче, нуткала их је киселим краставцима, туршијом, киселим купусом, ајваром, па и свежим црним и белим луком, шта ко воли. Хо је у лонац заронио кутлачу и окренуо се госту који је први пут дошао у кућу. Вордор се наклонио, држећи тањир у испруженим рукама, попут просјака.

Обедовање је увелико трајало, звонко звецкање прибора за јело и порцуланских тањира владало је просторијом, сви су између залогоја хвалили укусе, покушавајући да пронађу примерене изразе за посебан гастрономски угођај, Хо је наливао већ трећи тањир, а Ластва је куцнула виљушком по чаши коју је њој, а и осталима, изнео Рождин, питајући ко је за вино, а ко за пиво, прескочивши једино Пантака, и онда је Ластва, након гутљаја црног вина, замолила присутне за пажњу јер је Вордор изразио жељу да одржи здравицу.

– Мислим да овде сви разумемо хегемонски – упитно је подигла обрве Ластва – па нема потребе да преводим? Или?

– Вероватно је тачно да већином разумемо хегемонски али – чешкао се Хо по бради – можда понеку реч ја баш и нећу схватити, јер одавно немам прилике да се служим тим језиком, а у последње време сам се одродио од хегемонских речи и постале су ми одбојне, просто су почеле да ми сметају

и да се са мном свађају, али хајде, нека почне, па ако нешто не будем докучио ја ћу питати.

На крају одмахну руком према Вордору, дајући му знак да отпочне јер је овај већ заузео позу говорника.

– Пре свега, желим да се захвалим дивној госпођи Калиопи и многопоштованом изванредном господину Хондарасу на гостопримству и породичној топлини коју нисам овако снажно осетио још од времена детињства проведеног са баком и дедом – отпочео је Вордор надахнутим тоном, држећи длан на срцу. – Јер, родитеље нисам имао прилике да упознам, а како ме је судбина одвела далеко од градова у којима сам познавао нешто мало људи и одрастање у туђини урезало се у мене кобном потребом за опстанком и последичним егоизмом, жудња да упознам родитеље дошла је сувише касно да бих их пронашао живе на овом свету. Како било да било, моје бивствовање показало се слично старој, расклиматаној локомотиви која није у стању да се држи возног реда али упркос свему пухће и клопара и, на концу, чудом стиже на одредиште али са задоцњењем, као каква тешка, квргава корњача. Не бих вам све ово сада говорио, драги пријатељи, драга Ластво, драга Маниту, Рождине, Пантаче, предраги родитељи Калиопи и Хондарасе, да нас на аеродрому чим смо изашли из зграде није дочекала киша, али није киша дотакла душу, киша као киша, има је на свим континентима и већина људи је не воли, ја је волим, али, понављам, није киша подсетила моје биће на ово што сада пред вама, вашом добротом имам прилику да испољим, већ је то мирис који нисам осетио од детињства. Стварно не знам, не могу да објасним, зашто кише више не миришу на кишу... Зашто је ова киша, сада, пре два сата, имала мирис моје кише са другог краја планете из бакиног и дединог дворишта од пре двадесет и пет година? Ја вас поздрављам, ја вам се захваљујем, ја вас волим као да вас познајем одвајкада и као да вам припадам вековима – завршавао је говор Вордор све промуклијим гласом, а чаша у рuci почела је да му подрхтава.

Сви су поустајали, ганути, а Хо је седео разрогачивши очи према Вордору. Затим се и он полако придигао, раширивши руке, и рекао: